

Henkilökohtaisia avustajia koskevan valtakunnallisen työehtosopimuksen (Heta-TES) neuvottelutulos 21.1.2020

Koonti keskeisimmistä sisältömuutoksista
Hyväksytty JHL:n hallituksessa 23.1.2020

Heta-TES :n soveltamisala

Sovelletaan Heta - henkilökohtaisten avustajien työnantajien liitto ry:n jäsenenä olevien vammaisten henkilöiden henkilökohtaisiin avustajiin, joiden palkkaamisesta aiheutuviin kustannuksiin vammaisen henkilö saa vammaispalvelulain perusteella korvausta ja työsopimus on tehty avustajan ja vammaisen henkilön tai tämän edustajan välillä.

Voidaan soveltaa sellaiseen luonnolliseen henkilöön, joka toimii vammaisen henkilön henkilökohtaisen avustajan työnantajana

- tilanteessa, jossa tälle vammaiselle henkilölle on myönnetty henkilökohtaisen avustajan palkkaamisesta aiheutuviin kustannuksiin korvaus muun lain perusteella
tai
- tilanteessa, jossa vammaisen henkilö itse tai työnantaja vastaa työntekijöidensä palkkauksesta aiheutuvista kustannuksista.

Ei sovelleta palveluasumisyksiköiden tai vastaavien palveluasumista tuottavien organisaatioiden palveluksessa tai kuntien palveluksessa oleviin avustajiin eikä niihin työsuhteisiin, joissa sovellettava tes on Y-sostes, Avaintes tai KVTES.

Heta-TES

- Normaalisitova työehtosopimus
- Osapuolina JHL ja Heta - henkilökohtaisten avustajien työnantajien liitto ry
- Soveltamisalalla yli 4000 järjestäytyntä työnantajaa, joilla noin 6000–7000 työntekijää
- Noin 2 500 JHL:n jäsentä

Sopimuskausi ja palkkaratkaisu

- Sopimuskausi 15 kk (1.2.2020 – 30.4.2021)
- Määritellään uudet vähimmäispalkat, joihin tulee siirtyä 1.3.2020 alkaen. Vähimmäispalkkoja korotetaan palkkaryhmässä B 2,2% ja palkkaryhmässä A 2,1% (yleiskorotusluonteiset korotukset)
- Muotoillaan uudelleen B-palkkaryhmään kuulumisen edellytykset, jotka tulevat 1.7.2020 voimaan. Tähän asti sovelletaan palkkasopimuksen mukaisesti edellisen työehtosopimuksen (Henkilökohtaisia avustajia koskeva valtakunnallinen työehtosopimus 1.2.2018-31.1.2020) määräyksiä.
- Työehtosopimuksen neuvotteluosapuolet päivittävät palkkaryhmään B kuuluvien tehtävien listaa jatkuvan neuvottelun periaatteen mukaisesti.
- Työehtosopimuksen palkkausjärjestelmän muutoksista huolimatta työntekijöiden palkkoja ei voida alentaa.

Vähimmäistuntipalkat 1.3.2020 alkaen

Vähimmäistuntipalkka palkkaryhmässä A on 1.3.2020 alkaen:

- muualla Suomessa 10,92 €
- pääkaupunkiseudulla 11,08 €
- kaikille vähintään 2,1 % korotus tuntipalkkaan

Vähimmäistuntipalkka palkkaryhmässä B on 1.3.2020 alkaen:

- muualla Suomessa 12,16 €
- pääkaupunkiseudulla 12,32 €
- kaikille vähintään 2,2 % korotus tuntipalkkaan

Muutoksia lisiin ja arkipyhiin

- Määritellään uudet kokemuslisät, joihin tulee siirtyä 1.3.2020 alkaen. Kokemuslisätaulukoihin tehdään 0,25% korotukset, jolloin jokaisen etapin välillä on 1,25% korotus. Lisätään uusi kokemuslisäetappi 96 kuukautta (8 vuotta)
- Muutetaan lauantaityön prosentti 20:sta 25:ksi.
- Lisätään uudenvuodenpäivä arkipyhäluetteloon (ylimääräinen palkallinen vapaapäivä)

Palkat ja kokemuslisät 1.3.2020 alkaen

PALKKARYHMÄ JA SIJAINTI	vähimmäistunti- palkka 1.3.2020 alkaen (ei kokemuslisää)	työkokemus 12 kuukautta (1 vuosi)	työkokemus 36 kuukautta (3 vuotta)	työkokemus 60 kuukautta (5 vuotta)	työkokemus 96 kuukautta (8 vuotta)
palkkaryhmä A (muu Suomi)	10,92 €	11,06 €	11,19 €	11,33 €	11,48 €
palkkaryhmä A (pääkaupunkiseutu)	11,08 €	11,22 €	11,36 €	11,50 €	11,64 €
palkkaryhmä B (muu Suomi)	12,16 €	12,31€	12,47 €	12,62 €	12,78 €
palkkaryhmä B (pääkaupunkiseutu)	12,32 €	12,47 €	12,63 €	12,79 €	12,95 €

Muutoksia palkkaryhmä B:hen oikeuttaviin tehtäviin 1.7.2020 alkaen

- Työntekijälle maksetaan vähintään palkkaryhmä B:n mukaista tuntipalkkaa, mikäli hänen työtehtäviinsä pysyvästi sisältyy sellaisia vaativia omahoidollisia, kommunikaatioon liittyviä, tai muita tehtäviä, jotka tämän työehtosopimuksen neuvotteluosapuolet ovat yhteisesti vahvistaneet palkkaryhmään B kuuluvaksi.
- Työtehtävän pysyvyyttä arvioidaan aina tapaus- ja työntekijäkohtaisesti. Työtehtävän ei tarvitse toistua päivittäin tai viikoittain kyseisen työntekijän kohdalla, jotta pysyvyysedellytys täyttyisi.
- Työehtosopimuksen neuvotteluosapuolet päivittävät palkkaryhmään B kuuluvien tehtävien listaa jatkuvan neuvottelun periaatteen mukaisesti.

Esimerkkejä muutoksista palkkaryhmä B:hen oikeuttavissa tehtävissä

Suolen toimintaan ja tyhjennykseen liittyvät toimenpiteet

- esimerkiksi tuseeraus tai suolen toimittaminen peräpuikolla tai pienoisperäruiskeella

Puhetulkkaus, taktiilin, viittomakielen tai pistekirjoituksen käyttäminen

- Työntekijän päivittäisiin työtehtäviin kuuluu puhetulkkauksen taktiilin, pistekirjoituksen tai viittomakielen käyttäminen ja edellä mainitut kommunikaation taidot toimivat avun saajan kommunikoinnin edellytyksenä.

Intiimihygienia

- genitaalialueiden puhtaanapito tai vastaavat tehtävät, jotka edellyttävät välitöntä kosketusta genitaalialueisiin.

Ammatillinen täydennyskoulutus

- Työntekijällä on oikeus kahteen palkalliseen koulutuspäivään kalenterivuoden aikana. Koulutuksen on oltava työnantajan hyväksymä henkilökohtaisen avustajan työhön liittyvä tai ammattitaitoa kehittävä koulutus. Työnantaja ei vastaa koulutukseen osallistumisesta aiheutuvista matka- tai muista ylimääräisistä kustannuksista.
- Työntekijän osallistuessa koulutustilaisuuksiin, luetaan koulutustilaisuuteen kulunut aika työajaksi, kuitenkin enintään kahdeksan tuntia koulutuspäivää kohden.
- Työnantajan lähettäessä työntekijän koulutukseen sovitaan koulutuksesta ja siihen liittyvistä järjestelyistä laaditaan kirjallinen suunnitelma, jonka molemmat osapuolet kuittaavat hyväksytyksi.
- *Soveltamisohje: Kirjallisena suunnitelmana voidaan pitää myös koulutuksen järjestäjän kurssiohjelman, johon työnantaja ja työntekijä merkitsevät työajaksi luettavan ja muutoin korvattavan matka-ajan sekä kuittaukset.*

Työnantajalle myönteisiä muutoksia

- Kuusipäiväinen työviikko tulee mahdolliseksi
- Työaikamääräyksiä selkeytetään
- Pitkien työvuorojen käyttö helpottuu
- Lomautuksen siirto ja keskeyttäminen tulee mahdolliseksi
- Palkanmaksu mahdollistetaan kerran kuukaudessa
- Ylityökorvauksesta sopiminen otetaan kokeiluna työehtosopimukseen. (Voimaan 1.4.2020 alkaen)

Ylityökorvauksesta poikkeamisesta sopiminen

- Ylityökorvauksesta poikkeamisesta sopiminen on määräaikainen kokeilu, joka on voimassa 1.4.2020 - 30.4.2021.
- Tämän työehtosopimuksen nojalla työnantajan ja työntekijän on mahdollista sopia ylityön tekemisestä ilman ylityökorvausta kalenterivuoden aikana enintään 168 tuntia eli keskimäärin 14 tuntia kalenterikuukautta kohden. Työntekijällä on oikeus saada kyseisiltä tunneilta ylityökorvausta lukuun ottamatta muut työaikakorvaukset (lisät).

Ylityökorvauksesta poikkeamisesta sopiminen

Järjestelmän käyttäminen edellyttää seuraavien ehtojen täyttymistä:

- Työnantajan tulee rekisteröityä tässä pykälässä tarkoitetun järjestelmän käyttäjäksi työnantajaliiton (Heta-liitto) internetsivuilla.
- Ylitöiden tekemisestä työnantaja ja työntekijä sopivat erillisellä työehtosopijapuolten vahvistamalla kirjallisella Ylityösopimuksella. Sopimus on voimassa toistaiseksi, ja irtisanottavissa yhden kuukauden irtisanomisajalla.
- Ennen ylityön tarjoamista kokoaikaiselle työntekijälleen, työnantajan on tarjottava lisätyötä osa-aikaisille työntekijöilleen.
- Jokaisesta ylityökerrasta sovitaan erikseen työnantajan ja työntekijän kesken. Työntekijällä on oikeus kieltäytyä tarjotusta ylityöstä.
- Työnantaja vastaa työaikakirjanpidon ylläpitämisestä sekä siitä, ettei työaika ylitä työaikalaisissa säädettyä työajan enimmäismäärää.

Ylityökorvauksesta poikkeamisesta sopiminen

- Mikäli kohdan sopimisessa ei noudateta edellä mainittuja ehtoja, on työehtosopijapuolilla oikeus päätöksellään todeta osapuolten paikallinen Ylityösopimus pätemättömäksi. Pätemättömäksi toteamisen seurauksena on, että ylityön tekemisessä noudatetaan tämän työehtosopimuksen muita määräyksiä ylityön tekemisestä ja korvaamisesta.
- Mikäli työehtosopimuksen määräys ylityön tekemisestä perustuntipalkalla poistetaan työehtosopimuksesta, tai se muutoin työehtosopijapuolten päätöksellä lakkaa olemasta voimassa, lakkaavat myös tähän määräykseen perustuvat paikalliset ylityösopimukset.
- Paikallisten ylityösopimusten lakkaamisen seurauksena on, että ylityön tekemisessä siirrytään noudattamaan voimassa olevan työehtosopimuksen määräyksiä ylityön tekemisestä ja korvaamisesta.

Sopimuskaudelle perustettavat työryhmät

Perustetaan seuraavat työryhmät:

1. Luottamusmiestoiminnan rakentaminen sopimusaluealle 1.11.2020 mennessä
2. Ylityökorvauksesta poikkeamisesta sopiminen -järjestelmän seurannan työryhmä
 - Kokoontuu neljännesvuosittain tai erikseen kutsuttuna.
 - Ylityösopimuksen pohja laaditaan 1.3.2020 mennessä.
3. Työaikaoppaan laatiminen 1.6.2020 mennessä
 - Työmateriaali ym. kustannukset jaetaan puoliksi yhteisen suunnitelman mukaisesti.
4. B-palkkaryhmään kuuluvien työtehtävien työryhmä
 - Työryhmä kokoontuu neljännesvuosittain.